

den kommer til anden Behandling, for at denne overordentlige vigtige Quæstion saaledes kunde blive undergivet den nøieste Undersøgelse. Da jeg har Ordet, finder jeg mig stuttelig foranlediget til med Hensyn til hvad den sidste ærede Taler foreslog, at behandle dette Lovforslag i Forbindelse med Lovforslaget om Indfødsretten, at gjøre opmærksom paa, at jeg slet ikke troer at nogen Forbindelse er mulig mellem disse 2 Forslag, da det ene angaaer Forholdet mellem Staten og Fremmede, og det andet derimod angaaer Saadanne, som netop skulle blive til Borgere.

Cultusministeren: Jeg udbad mig Ordet, da jeg havde hørt de Ytringer, som bleve brugte af den ærede Rigsdagsmand fra Sorø Amt og dernæst af Folkethingsmanden for Præsts Amts 4de District (Grundtvig) med Hensyn til den af Cultusministeriet under 17de Decbr. afgivne Resolution. Da jeg dernæst hørte af den Taler, som nu satte sig, at han paa en anden Tid og under en anden Form vilde bringe Sagen under Overveielse, besluttede jeg slet ikke at tage Ordet, og at frasælde min Begjæring derom, fordi jeg da til den Tid vilde have Leilighed til at svare for mig; men den ærede Taler blev ikke ved hvad han havde sagt, at han vilde bringe Spørgsmaalet for en anden Gang, men han indviklede det paa en meget betænkkelig Maade i den Sag, som nu foreligger, idet han sagde, at hvis Thinget afgjorde, at det ikke vilde gaae ind paa det nu foreliggende Lovforslag, fordi dettes Indhold uden nogen særlig Lov, umiddelbar fulgte af Grundloven, havde Thinget derved tillige udtalt sin Mening om den af mig afgivne Resolution. Derimod maa jeg foreløbig paa det Bestemteste protestere, da denne Lov angaaer forffjellige Gjenstande og det er det, som har bragt Tvivl ved Spørgsmaalet, deels om hvad der er borgerlig Ret, deels om Forholdene mellem Medlemmerne af 2 forffjellige Religionsforsamfund, og det maa undersøges for sig selv, hvis det skal undersøges. Forøvrigt vil jeg nu, da Sagen senere vil komme for, og da jeg alligevel har taget Ordet, indfrænke mig til at tilføie, at jeg ingenlunde er bange for at anerkjende de Konsekvenser af Grundloven, som forekomme mig

virkelig at ligge deri, og at kunne gaae over i practiff Anvendelse uden videre lovgivende Foranstaltninger, saavel i den religiøse Sphære som ogsaa i andre Sphærer. Naar det er antydet, at min ærede Collega, Finantsministeren, i et Circulaire har udtalt sig om en saadan Følge af Grundloven, saa har jeg gjort det ikke mindre i Tilfælde, som angik mit Ministerium, og jeg kan strax anføre Exempler derpaa. Der er en heel Række af Skolelærerembeder i Danmark, hvortil Kaldsretten ifølge Grundloven maa ansees at være bortfalden, og der er uden videre statueret, at den var bortfalden, saa at der blot har været forhandlet, om hvorledes denne Sag skulde ordnes for Fremtiden. Men jeg har et andet Exempel, der berører just den foreliggende Sag, og som er saa nyt, at kun Tilfældet har medført at jeg kan omtale det som afgjort, idet jeg har afgivet Resolution idag. Der er nemlig indtruffet det Tilfælde, som vistnok er meget sjældent, at et her til Staden ankommet Individ, som er født i Holfsteen, har andraget, at han ikke kunde finde religiøs Beroligelse medmindre han gif over fra den lutheriske Kirke, til hvilken han hørte, til den jødiske, og paa dette Andragende fra ham er der resolveret, at Ministeriet hverken skjønner, at der fra det Offentlige i Almindelighed eller fra Folketirkens Side kan gjøres den mindste Indsigelse eller lægges ham den mindste Hindring i veien (Hør!) Det er nemlig en Følge, som umiddelbar fremgaaer af Grundloven, at naar Borgerne kunne slutte sig sammen i religiøse Samfund, for at dyrke Gud paa den Maade, som dem bedst tykkes, og naar de kunne erklære, at de ikke høre til noget religiøst Samfund i Landet, maa de ogsaa kunne slutte sig til hvilket Samfund, de ville, og jeg antager derfor, at ved Grundloven ere alle Profelyklove eller alle Love mod Overgang til en anden Kirke end Folketirken simpelt hen bortfaldne. Jeg troer, at den fra Danmark landsforviste Person, som er landsforvist, fordi han var gaaet over til Katholicismen, eller ialtsald opholder sig i Udlandet, fordi han frygter den Straf, som efter de ældre Love vilde falde paa ham, fordi han har gjort dette Skridt, vil udenvilde kunne vende tilbage uden at Loven rører